Senter for yrkesfag
og opplæring i arbeidslivet

Arbeidslivsfag på videregående skole

Kristiansand Kommune

Tangen videregående skole

Kvadraturen videregående skole

2024-2025

KRISTIANSAND, 2025

RAPPORT

NORUNN EFTESTØL GRØDELAND

MARTINE STAVRUM SALATER

MATHILDE DAHLEN SVENDSEN

UiA Universitetet i Agder

Innholdsfortegnelse

Arbeidslivsfag på videregående skole **3**

SYAs rolle og interesse for prosjektet *4*

Undersøkelsene **4**

1. målepunkt: Høsten 2024 ..... *4*

2. målepunkt: Vinter 2025 ..... *6*

Tidligere erfaringer med arbeidslivsfaget i ungdomsskolen *7*

Arbeidslivsfag på videregående skole

«Arbeidslivsfag på videregående skole» er et pilotprosjekt som gir ungdomsskoleelever muligheten til å prøve bygg- og anleggsfag (BA) og teknologi- og industrifag (TIF) på videregående skoler, som en del av arbeidslivsfaget i ungdomsskolen. Prosjektet er et samarbeid mellom Kristiansand kommune, Tangen videregående skole, Kvadraturen videregående skole og Senter for yrkesfag og opplæring i arbeidslivet (SYA). Prosjektet har som mål at elevene skal ta mer veloverveide valg av videregående utdanningsprogram.

Det var to ulike grupper som av elever som til sammen ble til to klasser på Tangen vgs., og én klasse på Kvadraturen vgs. Kort om elevgruppene som har deltatt i prosjektet, og omfanget av prosjektet:

Arbeidslivsfag Bygg- og anleggsteknikk på Tangen vgs.:

- 27 elever fra ni ungdomsskoler:
    - Torridal, Holte, Fiskå, Tinntjønn, Karuss, Vigvoll, Haumyrheia, Grim og Havlimyra
- Tidspunkt: Onsdager 14.00-1730
- Dagsplan:
    - Måltid
    - Gjennomgang av dagen
    - Praktisk arbeid i verkstedene
- Bedrifts- og byggeplassbesøk
- 76 årstimer
- Arbeidstøy og verneutstyr - 60 000 kr fra SYA

Arbeidslivsfag Teknologi- og industrifag på Kvadraturen vgs.:

- 15 elever fra seks ungdomsskoler:
    - Karuss, Fiskå, Havlimyra, Grim, Møvig og Vigvoll
- Tidspunkt: Onsdager kl.14.00-17.00
- Elevene velger hva de vil jobbe med, innenfor bilskade, lakk og karosseri
- 76 årstimer
- Arbeidstøy og verneutstyr - 34 000 kr fra SYA

Denne rapporten vil kort presentere elevenes tanker omkring valg av videregående utdanningsprogram. Det ble gjennomført to spørreundersøkelser, en høst 2024, og en vinter 2025.

SYAs rolle og interesse for prosjektet

Senter for yrkesfag og opplæring i arbeidslivet (SYA) er et senter tilknyttet institutt for pedagogikk ved UiA. Som en del av regjeringens satsing på yrkesfag ble Senter for yrkesfag og opplæring i arbeidslivet etablert ved Universitetet i Agder. Senteret skal drive videreutvikling av yrkesopplæringen i skole og arbeidsliv, og også arbeide for rekruttering til yrkesfag. Dette arbeidslivsprosjektet er et av flere tiltak for å bidra til at elever tar mer veloverveide utdanningsvalg, og et forsøk på å minske omvalg og frafall.

SYAs rolle og ansvar i prosjektet innebar å kartlegge elevenes erfaringer av arbeidslivsfaget, og tanker omkring valg av videregående utdanningsprogram. Fra SYA var Martine S. Salater og Norunn E. Grødeland bidragsytere i prosjektet. Martine og Norunns rolle var å drive følgeforskningen, analysere og bearbeide innhentet data, samt å skrive rapporten. Følgeforskingen innebar å utvikle spørreskjemaene i samarbeid med Kristiansand Kommune.

Undersøkelsene

1. målepunkt: Høsten 2024

Den første spørreundersøkelsen ble besvart av elever som hadde prøvd ut BA på Tangen vgs. Av totalt seksten svar, var det fjorten gutter og to jenter.

Arbeidslivsfaget skal være et praktisk alternativ til 2. fremmedspråk eller språklig fordypning. Faget skal bidra til at elever i ungdomsskolen får kjennskap til fag- og yrkesopplæring. Derfor er det interessant å vite hvorfor elevene har arbeidslivsfag i ungdomsskolen. Tabellen under viser hva elevene har vektlagt i valg av arbeidslivsfag:

Hvorfor har du arbeidslivsfag i ungdomsskolen? (Du kan velge flere kategorier)

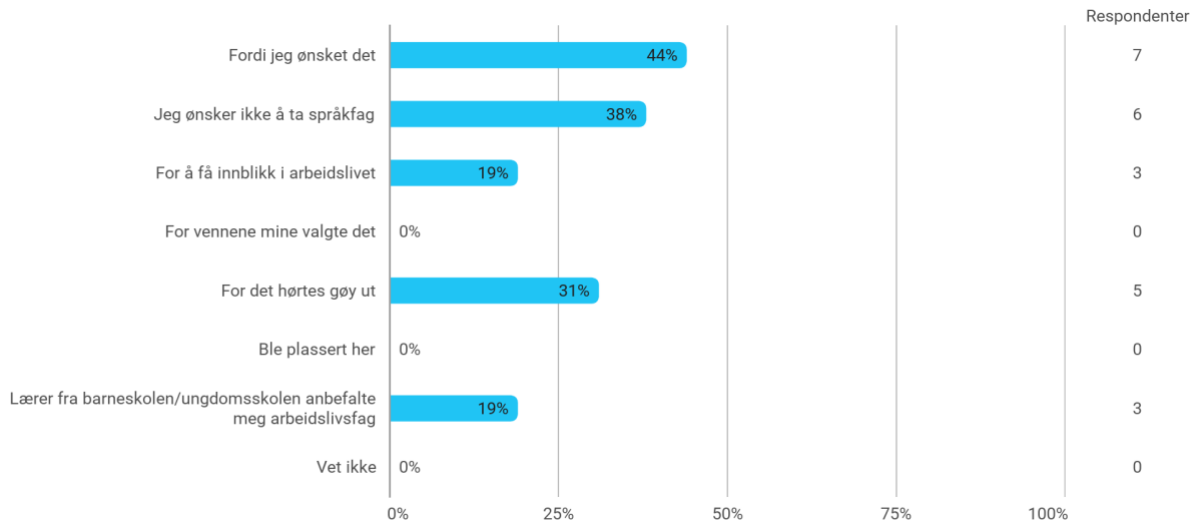

Ti av elevene har svart at de har snakket med noen om hva de skal søke på til videregående skole. Videre viser tabellen hvem elevene har rådført seg med:

Hvem har gitt deg råd om hva du skal velge på videregående? (Du kan velge flere kategorier)

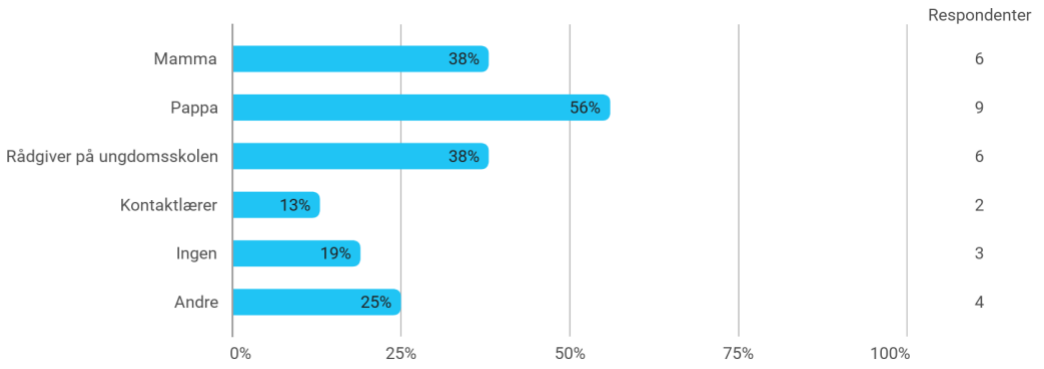

Etter utprøving av BA en periode, ble elevene bedt om å vise hvilket utdanningsprogram på videregående skole, de på det daværende tidspunktet ønsket å søke seg til.

Fordelingen ble slik:

- 2stk: Studiespesialisering
- 6stk: Bygg- og anleggsteknikk
- 1stk: Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign
- 4stk: Teknologi- og industrifag
- 3stk: «Vet ikke»

2. målepunkt: Vinter 2025

Andre målepunkt ble gjort etter utprøving av TIF på Kvadraturen vgs. Av totalt åtte svar, var det syv gutter og en jente. Tabellen under viser hva elevene har vektlagt i valg av arbeidslivsfag på ungdomskolen:

Hvorfor har du arbeidslivsfag i ungdomsskolen? (Du kan velge flere kategorier)

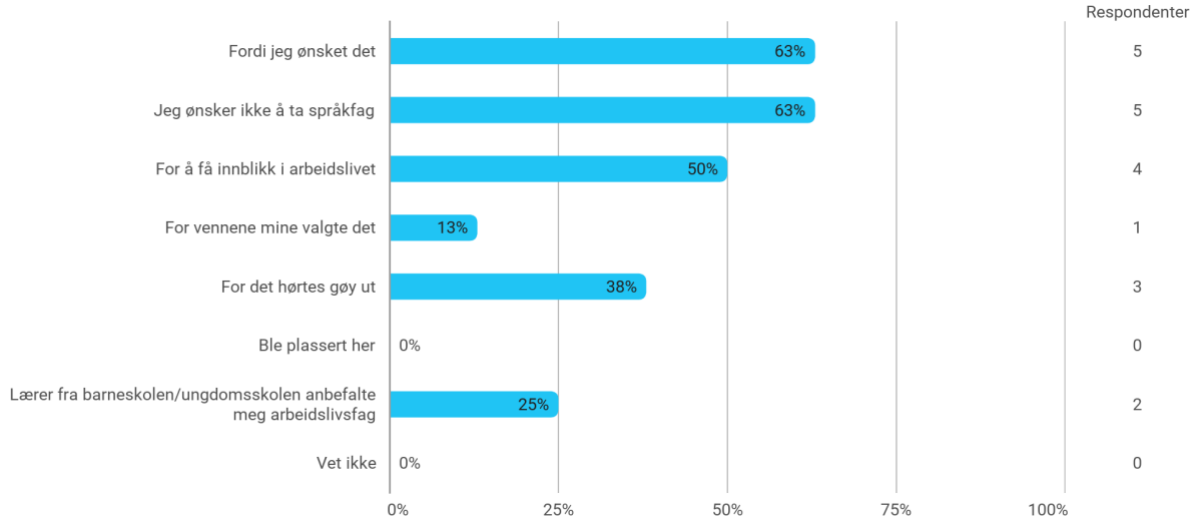

Syv av elevene har svart at de har snakket med noen om hva de skal søke på til videregående skole. Videre viser tabellen hvem elevene har rådført seg med:

Hvem har gitt deg råd om hva du skal velge på videregående? (Du kan velge flere kategorier)

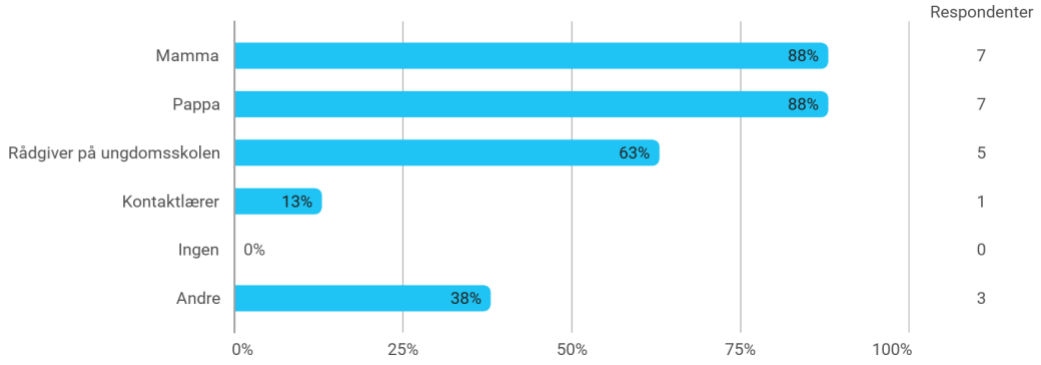

Etter utprøving av TIF en periode, ble elevene bedt om å vise hvilket utdanningsprogram på videregående skole, de på det daværende tidspunktet ønsket å søke seg til.

Fordelingen ble slik:

- 1stk: Idrett
- 5stk: Teknologi- og industrifag

- 2stk: «Vet ikke»

Tidligere erfaringer med arbeidslivsfaget i ungdomsskolen

Tre av spørsmålene i undersøkelsene handlet om elevenes tidligere erfaring med arbeidslivsfag i ungdomsskolen:

- Hvor godt likte du arbeidslivsfaget på ungdomsskolen?
- Tenk igjennom dine tidligere erfaringer fra arbeidslivsfaget på 8. og 9. trinn.
    - I hvilken grad lærte du noe om ulike yrker?
    - I hvilken grad vet du noe mer om hvilket utdanningsprogram du skal velge i videregående skolen?

Det er stor variasjon i antall elever som har svart på de to undersøkelsene, noe som gjør det utfordrende å trekke klare konklusjoner fra dataene. Vi planlegger å sammenligne resultatene etter et tredje målepunkt, på grunn av det varierende antallet respondenter.